



Pomáhat a chránit

POLICEJNÍ PREZIDIUM ČESKÉ REPUBLIKY

Policejní prezident

PCR99ETRpo41433352



Č. j. PPR-4913-2/ČJ-2018-990220

Praha 16. dubna 2018

Počet listů: 3

Příloha: 1/2

Vážená paní

Mgr. Anna ŠABATOVÁ, Ph.D.

veřejná ochránkyně práv

Údolní 39

602 00 BRNO

Úmrtí pacienta psychiatrického oddělení nemocnice – sdělení

Ke sp. zn. 2618/2016/VOP/MLU

Dne 25. ledna 2018 mi byl doručen Váš dopis č. j. KVOP-3913/2018 žádající o doplnění mého vyjádření k navrženým opatřením k nápravě.

Svá předchozí vyjádření k problematice použití taserů považuji za vyčerpávající a dostatečná, a proto se na ně plně odkazuji. Většinu odpovědí na Vaše doplňující otázky naleznete v mých předchozích dopisech, nicméně z důvodu vyloučení nedorozumění Vám je zopakuji.

K doplňující otázce k navrženému opatření číslo 1 Vám sděluji, že již v předchozím dopise jsem uvedl, že „skutečnost, že v zákoně nejsou vyjmenovány jednotlivé situace, za kterých je možné taser použít (jako tomu je v ustanovení § 56 zákona o Policii České republiky), neznamená, že policista je oprávněn použít taser za obecných podmínek podle ustanovení § 53 odst. 1 zákona o Policii České republiky bez dalšího. Takový pohled je velmi zjednodušující, založený na čistě jazykovém výkladu zákona...Vyšší uznání nebezpečí taseru pro život a zdraví osob je již v právním řádu České republiky vyjádřena ve formě zpřísněné zásady subsidiarity.“ Nerozumím tedy Vaši otázce, proč si myslím, že taser není využíván k prosté ochraně majetku a veřejného pořádku, když zákon policistům umožňuje použití širší. Domnívám se, že jsem jasně vyjádřil názor, že systematický výklad ustanovení, který zohledňuje nejen kontext celého zákona o policii, ale i celého právního řádu České republiky, **naopak širší použití neumožňuje.**

Strojnická 27
170 89 Praha 7

Tel.: +420 974 834 351
Fax: +420 974 834 700
Email: pp.sekretp@pcr.cz

www.policie.cz

Na základě Vašeho požadavku na zaslání metodické příručky ředitele ředitelství služby pořádkové policie Policejního prezidia ČR k používání donucovacích prostředků a zbraně uvádím, že Vám zasílám část vztahující se k použití taseru.

Ve vztahu k Vašemu požadavku na poskytnutí aktualizovaných podkladů k tématu zdravotních rizik v rámci kurzu „donucovací prostředek TASER pro uživatele“ a kurzu pro vedoucí a zástupce vedoucích výkonných organizačních článků uvádím, že vzdělávací programy, jejichž aktualizace je momentálně připravována, stanoví pouze obligatorní časový a učební plán (které tematické celky musí být součástí školení a v jakém rozsahu). Podklady zahrnující konkrétní obsah školení si ovšem vytvářejí samotní instruktoři na základě svých zkušeností a na základě výukových materiálů vydaných společností [REDAKCE], které jsou licencované pouze pro tyto instruktory. Některé z těchto výukových materiálů jsou ovšem dostupné přímo na internetových stránkách společnosti [REDAKCE]. Příslušníci odboru vnitřní kontroly Policejního prezidia ČR se ve dnech 4. dubna a 5. dubna 2018 zúčastnili kurzu pro instruktory taser pořádané přímo výrobcem tohoto donucovacího prostředku. V tomto kurzu jsou podrobně probírána i zdravotní rizika při použití taseru.

Pokud se mám vyjádřit k dostupnosti informací z přístroje taser nadřazeným policistů, kteří použili taser, uvádím, že většina organizačních článků, které mají ve své výzbroji taser, mají kabel na propojení taseru s počítačem i přístup do programu [REDAKCE] (který je mimochodem pro uživatele taseru volně ke stažení na internetu). Nicméně však musím upozornit, že relevantní je v této věci skutečnost, že data přístupná nadřazeným jsou (a to buď na vyžádání, nebo přímo). Použití taseru není v rámci jednoho organizačního článku natolik časté, aby vyžádání dat nadřazeného nějak výrazně zatěžovalo.

Dovolte, abych k Vaší žádosti o vyjádření, zda jste mě přesvědčila o tom, že při hodnocení použití taseru bude předmětem úvahy také počet a délka impulzů, citoval vyjádření ze svého dopisu ze dne 27. června 2017: „nelze souhlasit s tvrzením spojitosti mezi časem jednotlivých impulsů donucovacího prostředku a následným hodnocením oprávněnosti. Oprávněnost použití donucovacího prostředku vychází ze zákonných norem a délka jednotlivých impulsů spíše souvisí s hodnocením přiměřenosti.“ Z tohoto vyjádření je zřejmé, že počet a délka impulzů **byla a je při hodnocení použití taseru brána v úvahu zcela standardně**, a to aniž byste mě musela přesvědčovat. Upřímně si ani nedovedu představit opak a netuším, kde jste takovou informaci čerpala.

V doplňující otázce k opatření číslo 7 se tážete, jak máte seznat nějaké zlepšení, když neuvádím nic, co by popisovalo nějakou změnu oproti roku 2015 a naopak se znovu odkazují na nepřekonatelnou bariéru v podobě zahájeného šetření GIBS. K tomuto ve stručnosti uvádím, že dne 30. 6. 2016 jsem Vám napsal, že událost předmětem šetření ze strany odboru vnitřní kontroly policejního prezidia nebyla, přičemž dne 27. června 2017 (tedy o rok později) jsem Vás informoval, že každé použití taserem je odborem vnitřní kontroly sledováno. Ostatně v dopise ze dne 13. listopadu 2017 jsem zdůraznil, že úmrtí pacienta se v policejní praxi výrazným způsobem projevilo.

Informace o úmrtí v důsledku poziciční asfyxie a úmrtí v tzv. face down prone position budou poskytovány v základní odborné přípravě.

¹ Dříve [REDAKCE]

Na závěr bych rád uvedl, že instruktor speciální pořádkové jednotky Krajského ředitelství služby hlavního města Prahy, který v době mimo službu poskytl pracovníkům Kanceláře veřejného ochránce práv v roce 2017 instruktáž týkající se taserů, měl ve své prezentaci podrobně popsány zdravotní rizika použití taseru (které jste také akcentovala ve své první zprávě), o kterých jsou informováni i jím školeni policisté. Není mi tedy zřejmé, jakým způsobem na základě tohoto školení došli pracovníci Kanceláře veřejného ochránce práv k závěru, že zde panuje přesvědčení, že taser je bezpečný prostředek. Bohužel na základě tohoto tvrzení se ukázaly veškeré naše snahy o vysvětlení policejní a bezpečnostní problematiky jako bezúčelné.

Zpracovala:

[redacted]

[redacted]

genmjr. Mgr. Bc. Tomáš Tuhý
policejní prezident

Taser

Taser je primárně **distanční** donucovací prostředek. K přenosu elektrického výboje dochází sondami vymetenými z hlavice dusíkatou složí. Jedná se o donucovací prostředek, který působí na centrální nervovou soustavu na příčně pruhované svalstvo, nikoliv hladké svalstvo. Zde působí pouze proud (1,3 až 2,1 mA) a elektrické napětí působí pouze k přenosu proudu. Při zásahu taserem je útočník okamžitě paralyzován. Během této paralyzace je útočník při vědomí a okamžitě po skončení výboje je schopen pohybu. K pouze částečné paralyzaci může dojít v případě nesprávného či nedokonalého nastřelení sondami (například jsou-li sondy příliš blízko u sebe).



Taser může pracovat jak na bázi kontaktu, tak na bázi distanční. Jak již bylo uvedeno výše, **je taser užitý v kontaktním režimu bez vystřelení hlavice donucovacím prostředkem podle § 52 písm. b) zákona o policii.**

Ačkoliv je taser zařazen mezi vrhací prostředky mající povahu střelné zbraně, neznámá to, že by pro taser neplatila **zdůrazněná zásada subsidiarity** podle § 53 odst. 4 zákona o policii, podle které je policista oprávněn použít elektrický donucovací prostředek pouze, pokud by použití jiného donucovacího prostředku zjevně nebylo dostatečné k dosažení účelu sledovaného zákrokem. Jinými slovy řečeno to znamená, že **při zákroku, při němž jiné donucovací prostředky nevedou k zabránění aktivního odporu, je použití taseru poslední alternativou k použití zbraně.** Policista jej tudíž použije, pokud není v konkrétní situaci možno použití jiného donucovacího prostředku, např. hmaty, chvaty, údery, obušek či slzotvorný prostředek.

Taser přesně a nesmazatelně zaznamenává datum, čas a délku každého výboje. Ke stažení těchto dat na počítač slouží USB dataport a tyto data jsou následně plně přezkoumatelná. Tasery obsahují také malá identifikační kolečka, která jsou při výstřelu vymetena a rozeseta na místě použití. Na každém identifikačním kolečku je specifické číslo hlavice, pod kterým je hlavice zaregistrována a podle kterého je poté dohledatelný konkrétní policista. Část identifikačních koleček má různé barvy, aby se daly na místě události lépe dohledat, část je průhledná, aby se dala dohledat jen velmi obtížně.

Taser například použije policista, pokud donucovacími prostředky účinnými na krátkou vzdálenost nebude dosaženo účelu zákroku nebo policista si potřebuje udržet od osoby odstup (např. osoba s nožem, tyčí, obuškem, baseballovou pálkou).

V případě použití taseru na dálku doporučujeme nemířit na obličejovou část hlavy.

V souvislosti s použitím taseru důrazně upozorňujeme na nutnost zvážit, **zda se osoba, proti níž je donucovací prostředek používán, nenachází v místech, kde by si nekontrolovaným pádem**, který je nevyhnutelný, mohla přivodit zranění (např. střecha, schody, člun atd.).

K vyloučení pochybností, zdali použitím taseru nedošlo ke zranění osoby ve smyslu § 57 odst. 1 zákona o policii, doporučujeme **vždy po použití taseru osobě zajistit lékařské ošetření.**